

UNIVERSITETI I EVROPËS JUGLINDORE
УНИВЕРЗИТЕТ НА ЈУГОИСТОЧНА ЕВРОПА
SOUTH EAST EUROPEAN UNIVERSITY

Study program

Претприемништво и локален економски развој (120 ЕКТС)

Факултет	Бизнис и економија
Циклус на студии	Втор циклус (Постдипломски)
ЕКТС	120

Опис на програмата

Целите на оваа програма се следниве:

- теоретско и емпириско знаење од областа на претприемништвото;
- анализа на различните димензии на претприемништвото;
- третирање на проблемите на економскиот развој во економиите во транзиција како што е Република Македонија;
- анализа на проблемите на локалниот економски развој и мерките и политиките поврзани со него;
- анализа на правното окружување на претприемништвото на национално, европско и на меѓународно ниво;
- испитување на влијанието на глобализацијата и на членството во Европската унија врз локалниот економски развој;
- искуство на следење предавања од професори кои доаѓаат од партнерските универзитети од Европската унија, како Велика Британија, Германија, Италија, Шведска, Белгија, Словенија, Грција и учење на различни практики на предавање и совладување на знаењето од универзитетите од земјите членки на Европската унија;
- запознавање со најновата литература поврзана со претприемништвото и со локалниот економски развој издадена во публикациите на англиски јазик;
- способност да се направат индивидуални независни истражувања на напредно ниво.

Кариера

По успешно завршување на програмата, студентите ќе можат:

- Индивидуално и групно да работаат на истражување на најсоодветните форми на исполнување на потребите на населението.
- Да ги елаборираат, од научен и од професионален аспект, разликите и потребите на заедницата.
- Активно да бидат вклучени во изградбата на макроекономската и микроекономската политика.
- Да бидат информирани и да придонесуваат во научните и во професионалните елаборати.

Резултати од учењето

Знаење и разбирање

- Пресметка на основните на развојот на претприемништвото и на неговото влијание врз локалниот економски развој на државата.
- Давање критички осврт на развојните економски политики и на создавањето на предуслови за развој на малите и средни претпријатија

Примена на знаењето и разбирањето

- Можноста за дијагностицирање на реалните пазарни случувања, предвидување на тенденциите на тие случувања како и анализирање на ефектите на преземените мерки на економската политика врз пазарните движења.

Способност за проценка

- Подобрување на претприемачките способности и можност за препознавање на предностите во развојот на економијата со примена на претприемништвото.
- Анализа на општите процеси на економскиот развој во светот, а посебно на процесите на транзиција, регионализација и на глобализација на светските економски текови.

Комуникациски вештини

- Овозможување развој на лични способности, на комуникација, на истражувања и на други значајни способности кои се потребни за започнување или за поттикнување мали и средни претпријатија.
- Овозможување на студентите активно да се вклучат во предавањата и да вршат независно истражување во сите области на претприемништвото и на менаџментот на малиот бизнис.

Вештини на учење

- Развивање на концептот на критичко размислување на студентите.
- Овозможување за стекнување истражувачки способности и искуство за претприемништвото, менаџментот, маркетингот и за финансиите во јавните, во приватните и во непрофитабилните организации

Листа на предмети

Семестар 1

- [6.0 ЕКТС] **Методологија на истражување**
- [6.0 ЕКТС] **Претприемништво**
- [6.0 ЕКТС] **Деловното право и регулативата на ЕУ и меѓународното деловно право и регулатива**
- [6.0 ЕКТС] **Слободен избран предмет 1**
- [6.0 ЕКТС] **Изборен предмет 1**

Семестар 2

- [6.0 ЕКТС] **Менаџмент на информациони системи**
- [6.0 ЕКТС] **Економија на развој и транзиција**
- [6.0 ЕКТС] **Локалниот економски развој и југоисточноевропските земји (со посебен акцент на Република Македонија)**
- [6.0 ЕКТС] **Слободен избран предмет 2**

- [6.0 ЕКТС] Изборен предмет 2

Семестар 3

- [6.0 ЕКТС] Меѓународен бизнис
- [6.0 ЕКТС] Менаџмент на мали и средни претпријатија
- [6.0 ЕКТС] Активната политика на пазарот на работна сила и ЛЕР
- [6.0 ЕКТС] Изборен предмет 3
- [6.0 ЕКТС] Изборен предмет 4

Семестар 4

- [30.0 ЕКТС] Магистерски труд

Description of courses

Задолжителни предмети

- **Методологија на истражување**

Квантитативни и квалитативни методи на истражување и нивната примена во студиите по економија и бизнис, истражувања и нивна анализа, студии на случај, регресивна анализа, користење статички софтвер како SPSS и Mikrofiti.

- **Претприемништво**

Во рамките на овој предмет ќе бидат обработени следниве прашања: теоријата на претприемништвото и улогата на претприемништвото од Шумпетер до модерните времиња, претприемништвото и малите и средни претпријатија, важноста на претприемништвото за економскиот развој и вработувањата, карактеристиките, профилите на претприемништвото, претприемништвото во економиите во транзиција, претприемништво и иновациите, кругот на бизнисот и претприемништвото.

- **Деловното право и регулативата на ЕУ и меѓународното деловно право и регулатива**

Релевантноста на правната критика на новите компании, економските права и регулативите на ЕУ (конкуренцијата, регулативата на социјалната политика и работната сила, правата на интелектуална сопственост), теми на меѓународното деловно право.

- **Менаџмент на информациони системи**

Во рамките на овој предмет ќе бидат вклучени теми од областа на стекнување, обработка и употреба на информации од компаниите. Ќе бидат вклучени информатички технологии, но само во однос на нивната улога во обработка на информациите на претпријатијата, односно за поддршка во целокупниот процес за нивно управување. Вниманието ќе биде посветено на следниве аспекти: пристап до управување со информатички системи, основни типови на менаџментот на информационите системи, информатичката технологија и менаџментот на информационите системи, градење на менаџментот на информациони системи во претпријатието.

- **Економија на развој и транзиција**

Преглед на теориите и моделите за економски развој, главните проблеми во економската развојна политика: сиромаштијата, нееднаквоста, нискиот раст, миграцијата, развојот на човечкиот капитал главните проблеми кои се јавуваат во економиите во транзиција и нивната интеракција со проблеми во развој.

- **Локалниот економски развој и југоисточноевропските земји (со посебен акцент на Република Македонија)**

Во рамките на овој предмет се претставени сознанија за: истражувањето на проблемите на локалниот економски развој во земјите од Југоисточна Европа, улогата на институциите, создавањето на синџирот на снабдување, кластерите и други алатки за ЛЕР, невработеноста и наследството од социјализмот и неговото влијание, човечкиот капитал.

- **Меѓународен бизнис**

Глобализацијата на производството и дистрибуцијата, принципите на меѓународната економија, странските директни инвестиции, влијанието на мултинационалните компании врз фирмите, Светската трговска организација и нејзините импликации.

- **Менаџмент на мали и средни претпријатија**

Менаџмент на операции, маркетинг, финансии, човечки ресурси, електронската трговија во малиот бизнис, истражувања на влијанието на мрежите врз динамиката на интернационализацијата на малите и средни претпријатија.

- **Активната политика на пазарот на работна сила и ЛЕР**

Анализа на невработеност во економиите во транзиција, активните политики во пазарот на трудот (создавањето нови работни места, обука, намалување на информациската асиметрија) и нивните потенцијални влијание.

- **Магистерски труд**

Pas dhënies së provimeve, studenti mund të fillojë me procedurën e paraqitjes, punimit dhe mbrojtjes publike të temës së magjistraturës. Studenti zgjedh mentorin, me udhëzimin e të cilit e përgatit aplikimin e tezës së magjistraturës. Aplikimi patjetër duhet të lejohet nga Këshilli mësimor-shkencor i fakultetit. Pas punimit të versionit final të tezës së magjistraturës, Këshilli mësimor-shkencor formon komision tre anëtarësh, i cili përgatit raport, me çka pranohet ose refuzohet teza e magjistraturës. Raporti pozitiv miratohet nga Këshilli mësimor-shkencor dhe caktohet dita e mbrojtjes publike. Pas kryerjes me sukses të mbrojtjes studenti pajiset me diplomë – Magjistër i shkencave ekonomike / Drejtimi: ndërmarrësia dhe zhvillimi ekonomik vendor.

Изборни предмети

- **Економија за менаџери**

Примена на макроекономските принципи врз проблемите на менаџментот: побарувачката, трошоците, политиките на цените, оптималноста, структурата на пазарот и влијанието врз владините активности.

- **Макроекономско деловно окружување и МСП**

Улогата на макроекономска средина, владините макроекономските политики, општиот круг на бизнисот (вклучувајќи ги и институционалните и законските рамки), регулативата и финансиските институции за развој на МСП, со посебен осврт на економиите во транзиција.

- **Интеграцијата во Европската унија и развојот на малите и средните претпријатија**

Процесот на европска интеграција, теоријата на економска интеграција, статичните и динамичните ефекти на интеграција, уникатни пазари на стоки, услуги и фактори, проширувањето на Европската унија и нејзиното влијание врз тековите и врз идните земји-членки, Европската комора на МСП, влијанието на интеграција во ЕУ врз МСП.

- **Истражување на пазарот за мали и средни претпријатија**

Улогата на информациите на маркетингот, процесот на истражување на маркетингот, извор на податоци, собирање и анализа на квантитативните податоци, методите на истражување на маркетинг (анкети, прашалници), презентација на резултатите.

- **Маркетинг на пазарот за мали и средни претпријатија**

Примена на маркетинг-техники на ограничените ресурси на МСП, користење на модерната технологија, е-маркетинг, интерактивен маркетинг, мобилни телефони, СМС, веб и имејл, стратегии и концепти на интерактивниот маркетинг, нови бизнис-модел, планирање центри за потрошувачите.

- **Бизнис-етика и општествена одговорност**

Перспективата на бизнис-етиката, етички прашања на бизнисот, поединечните етички проблеми, корпорациите и етички прашања, корпоративната социјална одговорност, корпоративно управување, глобализацијата и етички прашања, етичките кодекси и стандарди.

- **Финансиско сметководство за МСП**

Улогата на сметководството и финансиите во малите претпријатија, критериумите за обезбедување капитал, извори на финансирање (финансирање преку банка, иницијативи на локалната/централната власт), разбирање на финансиските извештаи, бизнис-планирање и управување со готовина.